

Vreme: 08.07.2026 18:00

Medij: nedeljnik.rs

Link: [https://www.nedeljnik.rs/grcka-postavila-plutajuće-barijere-zbog-otrovnih-riba-ribarima-nude-](https://www.nedeljnik.rs/grcka-postavila-plutajuće-barijere-zbog-otrovnih-riba-ribarima-nude)

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Grčka postavila plutajuće barijere zbog otrovnih riba, ribarima nude subvencije, gorivo i oko pet evra po kilogramu ulova?

7838

Izležavajući se na ležaljci, sa rukama zabačenim iza glave i stopalima koja lagano klize po pesku, Pavlos Belejanis posmatra kako se njegovi unuci kupaju u njegovoj omiljenoj uvali. Prizor je idiličan, a novopečeni penzioner, nekadašnji vozač kamiona, kaže da osećaj spokoja duguje upravo osećaju sigurnosti. Po prvi put, preko uvale je postavljena plutajuća zaštitna barijera [...]

Izležavajući se na ležaljci, sa rukama zabačenim iza glave i stopalima koja lagano klize po pesku, Pavlos Belejanis posmatra kako se njegovi unuci kupaju u njegovoj omiljenoj uvali. Prizor je idiličan, a novopečeni penzioner, nekadašnji vozač kamiona, kaže da osećaj spokoja duguje upravo osećaju sigurnosti.

Po prvi put, preko uvale je postavljena plutajuća zaštitna barijera zbog pojave ribe zec. Deca se igraju, prskaju i rone, ali ne prelaze preko nje.

"Hvala Bogu što je tu da ih zaštititi", kaže s očiglednim olakšanjem. "Kada sam ja bio dete, u ovom moru nije bilo ovakvih opasnosti."

Do prošlog leta smatralo se da najveću pretnju u vodama Evijskog zaliva, koji razdvaja ostrvo Eviju od kopnenog dela Grčke, predstavljaju ljubičaste meduze. Prošle godine njihov nagli porast doveo je do velikog broja uboda kupaca, pa su apoteke u Halkidi, glavnom gradu ostrva, udaljenom oko 130 kilometara severno od Atine, bile preplavljene građanima koji su tražili pomoć.

Međutim, dolazak otrovne ribe zec (*Lagocephalus sceleratus*), za koji stručnjaci kao jedan od razloga navode klimatske promene, doneo je potpuno novu opasnost. Ova riba, sa snažnim zubima sposobnim da progrizu kost, metal, pa čak i drvo, predstavlja ozbiljan rizik za ljude, piše Gardijan. Mogu da izazovu teške povrede i obilno krvarenje

Grčki Crveni krst je u junu izdao upozorenje javnosti, pozivajući građane da odmah potraže hitnu medicinsku pomoć ukoliko ih ugrize ova vrsta, jer njene "vilice nalik kljunu" mogu izazvati teške povrede i obilno krvarenje.

Istovremeno je upozoreno da se ova riba ni pod kojim uslovima ne sme jesti. Njeni organi i meso sadrže tetrodotoksin, izuzetno snažan neurotoksin za koji ne postoji poznati protivotrov. Zbog toga ova invazivna vrsta može usmrtniti ne samo svoje prirodne predatore već i ljude koji je konzumiraju.

"Naša dužnost i prioritet su bezbednost građana", kaže zamenik gradonačelnika Halkide Antonis Spanos, koji je prošlog meseca nadgledao postavljanje prve ovakve plutajuće barijere u Grčkoj.

"Bolje je sprečiti nego kasnije žaliti."

Četrdesetogodišnji Spanos kaže da su lokalne vlasti mesecima radile na obezbeđivanju sredstava, raspisivanju tendera i izboru najbezbednijeg sistema zaštite, koji je potom odobrila državna laboratorija.

"Ukupno dva i po kilometra ovakvih mreža biće postavljeno u uvalama duž zaliva kako bi građani bezbrižno uživali u letu", kaže on. "Prošle godine problem su bile meduze, a sada smo, jednim potezom rešili dva problema. Ako se pojave i ribe zec, bićemo spremni." Kupaci uplašeni Telefoni u gradskoj upravi ne prestaju da zvone.

"Stariji građani stalno zovu i pitaju kada će mreže biti postavljene. Jutros nas je jedna žena pozvala i rekla da će se osećati bezbedno da vodi unuke na kupanje tek kada zaštitna barijera bude postavljena."

Halkida nije jedino mesto koje se odlučilo na ovaj korak.

Nikos Huljeris (63), koji više od četiri decenije vodi školu ronjenja u ovom gradu, ovih dana sa svojim timom postavlja dodatne plutajuće barijere na plažama severnije duž zaliva, dok i druge opštine uvode iste mere.

"Ronim više od 40 godina i nikada nisam mislio da ću doživeti da radim ovako nešto", kaže Huljeris. "Temperatura mora je očigledno porasla, što je stvorilo mnogo povoljnije uslove za pojavu ovih vrsta."

Tokom narednih nedelja iz Atine će u ovaj region biti dopremljeno oko sedam kilometara zaštitnih plutajućih mreža.

"Ne verujem da će bilo šta moći da prođe kroz ovu mrežu, pa ni zubi ribe zec", kaže uz osmeh. "Veoma je gusto ispletena i izuzetno izdržljiva. Riba bi morala dugo da grize isto mesto kako bi je oštetila, a mislim da se to neće dogoditi."

Donele je klimatske promene

Stručnjaci upozoravaju da se riba zec (*Lagocephalus sceleratus*) ubrzano širi istočnim Mediteranom. Kao i riba lav, koja prirodno nastanjuje Indo-pacifički region, ova invazivna vrsta je, prema mišljenju naučnika, stigla u Sredozemno more kroz Suecki kanal iz Crvenog mora, a njeno širenje olakšano je sve toplijim morskim vodama izazvanim klimatskim promenama.

Ribari na Kipru prvi su prijavili da im ova nejestiva invazivna vrsta uništava ulov i ribarske mreže. Kiparske vlasti su 2024. godine uvele finansijske podsticaje kako bi suzbile njeno širenje, kroz državni

Vreme: 08.07.2026 18:00

Medij: nedeljnik.rs

Link: <https://www.nedeljnik.rs/grcka-postavila-plutajuće-barijere-zbog-otrovnih-riba-ribarima-nude->

Autori: Redakcija

Teme: Evropska komisija

Naslov: Grčka postavila plutajuće barijere zbog otrovnih riba, ribarima nude subvencije, gorivo i oko pet evra po kilogramu ulova?

program iskorenjivanja kojim je iz priobalnih voda uklonjeno više od 103 tone ribe zec.

Katarina Georgiju, zvaničnica zadužena za ribarstvo na Kipru, izjavila je da je širenje ove vrste posledica njene "izuzetne prilagodljivosti". Za lokalni portal Sigma rekla je da je, bez preciznog popisa, "nemoguće doneti pouzdane zaključke o ukupnoj brojnosti populacije ili njenom budućem razvoju".

Prema njenim rečima, prisustvo ove ribe nije prolazna pojava, već nova realnost koja se ne može ignorisati.

Uništava mreže i ribarsku opremu

Prošle nedelje i Grčka je predstavila sličan program otkupa ulova, nudeći ribarima 5,33 evra po kilogramu svake otrovne ribe koju predaju nadležnim službama.

Grčki ribari, koji se takođe žale da im ova vrsta uništava mreže i ribarsku opremu, dobiće i subvencije za gorivo u okviru plana finansiranog sredstvima Evropske unije. Program će u početku biti sproveden na Kritu i u južnom delu Egejskog mora.

Ministar poljoprivrede Margaritis Shinás, nekadašnji potpredsednik Evropske komisije, rekao je da će prikupljene ribe, kao i na Kipru, biti zamrzavane i spaljivane u državnim postrojenjima.

Kako je objasnio, cilj programa nije samo zaštita morskog ekosistema, već i pomoć stanovnicima obalskih i ostrvskih zajednica, zbog čega bi mogao biti proširen i na druge delove zemlje.

"Sve ovo dolazi prekasno", kaže Nikos Ajaskufitis (54), dok uz čašu vina razgovara sa drugim sportskim ribolovcima u maloj luci u Halkidi.

"Nijedna od ovih mera neće biti zaista efikasna, jer je ovo deo prirodnog procesa. More se zagrejalo, ove ribe su migrirale - ili će tek migrirati - u naše vode. Iskreno, ne verujem ni da je novčana nagrada dovoljno velika da bi se profesionalnim ribarima isplatilo da se posebno bave njihovim lovom."

Grčke vlasti suočile su se i sa neočekivanim protivnikom - ljubiteljima ove vrste.

Prošle nedelje osnovana je grupa pod nazivom "Inicijativa za spas ribe zec", koja se protivi njihovom uklanjanju, ocenjujući da takve mere otvaraju "ozbiljna etička pitanja" kada je reč o životinji koja, kako tvrde, zasluži "zaštitu i poštovanje".

Nisu opasnost za ljude ili jesu?

Ipak, uz podršku turističkog sektora i vodećih stručnjaka za morski svet, koji smatraju da su ovakve kritike preterane, malo je verovatno da će program uklanjanja biti obustavljen.

"Sve što slušamo u poslednje vreme prilično je prenaplašeno", kaže Joanis Batjakas, morski biolog sa Univerziteta Egeja na ostrvu Lezbos.

"Ronim više od 15 godina i za sve to vreme video sam samo jednu ribu zec, iako priznajem da ih u vodama oko Krita ima mnogo."

Prema njegovim rečima, iako imaju velike zube i izgledaju zastrašujuće, ove ribe uglavnom ne predstavljaju opasnost za ljude.

"Da, mogu da prave probleme ribarima i uništavaju mreže, ali kao i većina divljih životinja, ne napadaju ljude. Ako do napada i dođe, to je veoma retko i uglavnom samo kada su isprovocirane. Mislim da se oko svega ovoga podigla mnogo veća panika nego što je opravdano."

Pavlos Beleanis, međutim, nije uveren.

Posmatrajući unuke kako se igraju u plićaku iza zaštitne mreže, kaže da bi ovakve barijere trebalo postaviti širom Grčke.

"Jutros sam odmah iza mreže video dve meduze. Zašto sutra ne bi bile i ribe zec? U životu nikad ne znate šta vas čeka."

